

פ ר ר י ס ר ק ד ל / 41

מיטיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
שהתקיימה ביום ב' בתמוז תשי"ג-15.6.53 בשעה 11.40.

השתתפו: ס. אונג - היו"ר

- ב. אונגיה
- ס. ארם
- ע. אסף
- ע. איכי לוב
- ס. בגין
- ד. בר-רב-האי
- י. הררי
- ז. ורהפטיג
- ג. חת
- ע. מיטון
- י. קליכנוב
- י. שפירא
- ד. שרי

נעדרו: ב. אבניאל

- ת. טובי
- י. כסה
- ק. לוז
- ט. סנה
- ס. קסיס
- ח. דובין
- א. תבורי

נוזמגים: פ. רוזן - סר הטשפטיס

- ח. כהן - היועץ המשפטי
- א. ידין - המשנה ליועץ המשפטי

סדר-היום: חוקי-יסוד: חוק הכנסת.

היו"ר ס. אונג: אני פותח את הישיבה.

חוקי יסוד: חוק הכנסת.

סעיף 32(ב).

י. הררי: אני מציע שאפשר יהיה לכנס את הכנסת על-פי דריסת שלושים חברי כנסת, או "רבע מחבריה".

ד. שרי: מספר חברי הכנסת עלול להשתנות. קביעת אחוז ולא מספר של חברי הכנסת, תהיה יותר יציבה.

ס. בגין: אני מציע שאפשר יהיה לכנס את הכנסת על-פי דריסת החלק החמישי של חבריה. אם אפשר להסתמך על חוקות אחרות - הרי כך הדבר בחוקה האסריקבית.

ח. כהן: אינני רואה כל פגם אם נאמר: "25% מחברי הכנסת"

ועדת החוקה, חוק ומשפט
15.6.53
חוקי יסוד: חוק הכנסת.

י. הררי:
אם מספר חברי הכנסת ידוע, איננו רוצה סיבה שלו לכתוב את המספר המדויק של חברי הכנסת שיוכלו לדרוש כינוס הכנסת. אם כותבים מחוז, יתכן שביום מסויים הכנסת תסנה 118 חברי כנסת, לפני שביום בפטרו וטרם מובן להם מסלולי מקום. זה עלול ליצור סבוכים. מוטב לכתוב את המספר המדויק, ואם בטובה את מספר חברי הכנסת, בטובה גם את המספר הזה.

- 1. החלט: לא לקבל את הצעת ט. בגין האומרת שהכנסת תכונס על-פי דרישת החלק החטישי מחבריה.
- 2. לא לקבל את ההצעה לכתוב את המספר המדויק של חברי כנסת שעל פי דרישתם תכונס הכנסת.
- 3. לקבל את ההצעה לכתוב כי הכנסת תכונס על-פי דרישת 25% (או : רבע) מחברי הכנסת.

סעיף 33.

מ. בגין:
אני מציע לחזק את הטלה "סדירה". הייתי מציע לפתח אפילו את הטלה "קופה" ולהסתפק בטקסט: "כהונתה של הכנסת היא לארבע שנים".

ב. אזניה: אולי מוטב לכתוב "רגילה" במקום "סדירה"?

פ. רוזן: הכוונה היא לפקרה של פיזור או התפזרות הכנסת, שאז תקופת הכהונה היא פחות מארבע שנים.

החלט: לקבל את הנוסח המוצע ללא שינוי.

סעיף 34.

ב. אזניה:
אני מציע לחזק את הסעיף. אין אנו דנים כאן בהרחבת סמכויות הנשיא. אני שייך לאלה המתנגדים להרחבת סמכויות הנשיא. אבל לא כאן המקום לויכוח זה. נוסף על כך, הניסוח המוצע כאן מכדי ל. כי הנשיא יחד עם סיעה אחת בכנסת יכולים להביא לפיזור הכנסת, על-ידי כך שיעבירו את החודש ויגידו בסופו כי המאמצים לכוונן מטלה לא הצליחו. אין כאן שום ערובה לכך שיהיה על הנשיא לעשות מאמצים המתקבלים על הדעת. גם אי-אפשר לנסח דבר כזה. זהו סעיף סיפויי בשביל אפשרות של קודטה, כי בחירות תקופות הכרוכות במסבירים, עלולות להביא לכך.

אני מציע לחזק את הסעיף הזה. אם לא תתקבל הצעתו זו, אציע שהנשיא יהיה רשמי לפזר את הכנסת אם המאמצים לכוונן מטלה לא הצליחו ואם הרוב בכנסת הקיימת הסכים לכך.

י. הררי:

ברור כי האי. היחיד היכול להיות מוסטן לפזר את הכנסת, במקרה שהיא אינה מתפזרת מעצמה, הוא הנשיא. עלינו להחליט אם אנו רוצים פיזור הכנסת במקרה שאי-אפשר יהיה להרכיב מטלה, או שאנו רוצים שהיא תסלום בטקס ארבע שנים, בלי שתוכל להרכיב מטלה שיהיה לה אסון. אפשר להתווכח אם צריך לקבוע לכך חודש ימים או יותר, אבל ברור שצריך להכניס סעיף כזה.

ר.ל.

ועדת החוקה, חוק וטסט
15.6.53
חוקי היסוד: חוק הכנסת.

י. הררי: אם מפלגתו של חבר הכנסת א זניה מדברת כל כך הרבה על הנחיצות בממשלה יציבה, הרי אחד האמצעים הברוקים לקיים ממשלה הוא הטוט, נטיית המדינה יכול לפזר את הכנסת במקרה שלא יצליחו להרכיב ממשלה. דבר זה ישנו באנגליה. שם מקום הנטייה פועל הכלל, והדבר פועל עם היטב.

לאחר הסעיף הזה אני אציע להכניס סעיף האומר שתי אפשרויות יהיו להציע אי-אמון לממשלה. אני אציע להכניס את מה שנהוג בגרמניה המערבית, שאי-אפשר להפיל ממשלה כל זמן שאין ממשלה אלטרנטיבית. לא קשה להפיל ממשלה. תמיד ישנן מספיק סיעות המתאחדות כדי להפיל ממשלה, אבל אינן יכולות להקים יחד ממשלה חדשה. אם מביעים אי-אמון לממשלה על-מנת להפילה, צריכים לדעת מה יבוא במקומה. על היו"ר להחליט איפוא המקום לדון בבעיה זאת.

פ. רוזן: ההצעה המנוסחת בסעיף 34 אינה כה טרחנית לכת כפי שחושב חבר הכנסת זנגי. ישנו סיג האומר כי ההכרזה מפורטת ברטוטות, היא טעונה איסור של ממשלה, זה אומר כי לפי ההצעה הזאת הנטייה אינו יכול לפזר את הכנסת על דעת עצמו. זוהי, למעשה, הדוגמה האנגלית. ההצעה הזאת היא ההצעה שהוצעה בזמנה על-ידי הממשלה, מתוך ידיעה כי הנטייה יוכל לפעול רק על-פי הצעת הממשלה שהתפטרה. הרוצה לתת לנטייה סמכויות לפעול לפי סיקול דעתו בלבד, צריך לדעת כי הנוסח הזה אינו מעניק לנטייה את הסמכות הרחבה הזאת.

ס. ארם: בדרך כלל יש לדאוג ליציבות המדינה יותר מאשר ליציבות הממשלה. אין צורך להכניס פה לא את הטר ולא את הממשלה. הדבר הזה יטיל אחריות יותר גדולה על הכנסת ועל אלה אשר צריכים לכוונן ממשלה. לכן, מניסוחים אחדים לגמרי, אני מסכים עם חבר הכנסת זנגי. אין אנחנו רבים עתה בסמכויות נטייה המדינה. יתכן שיש להרחיבן. אבל כאן אני מציע לפזר את הסעיף הזה. אני מציע כי הכנסת תוכל להחליט ברוב של שני-שלישים אם היא מתפזרת או לא. אז יש סיכוי כי יציבות השלטון תיקבע בכנסת, והכנסת לא תוכל להגיד: לא עלי הענין. גם מי שמוסרים לידינו את התפקיד לסנן ממשלה יצטרך להתחשב רק בכנסת, אם נוקטים בדרך אחרת, ישנו טוט על הכנסת מצד מי שסדרו לו לכוונן ממשלה, ואינני רוצה בטוט כזה. אני בטוח כי יש די "קומון-סנס" בין חברי הכנסת. לכן אני מציע לפזר את הסעיף.

ר. טרי: אני מציע להשאיר את הסעיף, ולהכניס בו תיקון קל. אין להשאיר את הדבר לשיקול של חברי הכנסת עצמם, עלול להיווצר מצב שהכנסת תהיה בדעה אחת, והממשלה שהתפטרה ושאין לה אמון בכנסת ובכל זאת מפסיכה לנהל את הענינים, תהיה בדעה שניה. אני מציע לכתוב: - - - רשמי בהכרזה שתפורסם ברטוטות לפזר, לפי הצעת הממשלה, את הכנסת.

ס. בנין: אני בעד הרחבת סמכויות נטייה המדינה. אבל הסעיף המנוסח כאן אינו בא להרחיב את סמכויות הנטייה במיוחד. הסעיף הזה אומר, למעשה, כי הפיזור נעשה על-ידי הממשלה. הניסוח הזה הוא בבחינת הסוואה. אם ישנם חברים הסוברים כי כדאי ורצוי לתת לממשלה סמכות לפזר את הכנסת, הם צריכים להציע לכתוב כי במקרים מסויימים תהיה הממשלה רשאית לפזר את הכנסת. על החברים לדון על הבעיה בעינים פקוחות: לא האם רשמי הנטייה לפזר את הכנסת, אלא האם רשמי רשאית לעשות זאת הממשלה.

בתנאים הקיימים במדינתנו אינני סובר כי יש לתת לממשלה סמכות לפזר את הכנסת. זה נוגד את דוח המסטר הפרלמנטארי, כפי שהתגבש אצלנו בינתיים. אם געניק את המסכות הזאת, הכנסת תפסיק לפקח על הממשלה גם באותה מידה שהיא עושה זאת כיום, והממשלה תהיה המפקחת על הכנסת. המציאות היא שהממשלה שהורה תמצית הרוב הפוליטי היושב בכנסת, והרוב הפוליטי היושב בכנסת עושה רצונה של הממשלה. אבל אם

ס. בגין:

רוצים בפירוש לתת לממשלה סמכות לפקח על הפרלמנט, צריך לתת לה סמכות ברורה לפזר את הכנסת כאשר תצא לניהול. היות ואינני חושב כי זוהי הכוונה, אני מציע לחוק את הסעיף. אין הוא בא כלל להרחיב את סמכויות הנשיא.

היו"ר ס. אונג: אינני יכול להסכים כי אין . כאן כלל הרחבת סמכויות הנשיא. הממשלה אינה יכולה להבריז על פיזור ואינה יכולה להכריח את הנשיא לעשות זאת. אמנם היא יכולה לטנוע פיזור הכנסת כאשר הנשיא יצא לניהול לעשות זאת, אבל היא עצמה אינה יכולה לעשות זאת בלעדיו. יש כאן הרחבת סמכויות הנשיא, ואני בעד הרחבת סמכויותיו. לכן אני בעד הסאת הסעיף הזה. אמנם יש לי הערות כאשר לניסוח הסעיף, אבל עוד תהיה לי הזדמנות לכך. אני הייתי מציע להרחיב את הסעיף, לפרטו, לציין כי פיזור הכנסת יכול להיעשות לא רק לאחר שלא הצליחו להרכיב ממשלה, אלא גם אם גוצר מצב טוויים הדורש התערבות של גורם העומד לפחות במקצת מחוץ למסגרת הפרלמנטארי הפוליטי. בכל סטור פרלמנטארי רצוי שיהיה גורם שאינו נמצא במערבולת הפוליטית, שיכול להתערב גם כמסמכויותיו אינן רחבות ביותר. לכן אני חושב כי רצוי מאוד להסאיר את הסעיף הזה. כי בקריאה שניה תהיה לנו אפשרות לברר את פרטי הדברים.

א. ידין: אני מסופק מאוד אם לפי המסגרת הקונסטיטוציונית שלנו קיימת אפשרות שהנשיא יהיה זקוק להצעת הממשלה ויחד עם זאת יהיה לגטרי חופשי לפעול או שלא לפעול. אני הבנתי שהסעיף בחוק הטעבר מוסר כי הנשיא יצטרך לקבל חתימה טקטית של אחד הסרים, ולטענה, תפקידו של הנשיא הוא כמעט לגטרי פורטלי. כלומר, ההנחה היא לא רק שהנשיא אינו יכול לפעול בלי שיקבל הצעת סר בענין זה, אלא גם שאם סר בא להחתיים את הנשיא על אחד המסמכים שהוא חייב לחתום עליהם לפי החוק, אין לנשיא חופש לחתום או שלא לחתום. ההנחה הקונסטיטוציונית היא שאם הממשלה מציעה לנשיא אקט המצריך חתימתו לפי החוק, הוא יחתום עליו. מפני זה אני חושב שיש להכריע בין שתי אפשרויות: או לתת את הסמכות הזאת בידי הממשלה, או לפסור סמכות טטטית לנשיא הטדינה, שיוכל לעשות זאת גם ללא הסתתפות אקטיבית מצד הממשלה. כוונת הסעיף הזה היתה כי הנשיא יוכל לפעול באופן עצמאי לגטרי. הסעיף קיבל את הטלתו על-ידי הוראה אחרת בפרק על הנשיא.

פ. רוזן: בהצעה שהצענו בזמנו הכוונה היתה שהנשיא יפעל לפי עצת הממשלה. אם אני רטאי לחוות דעה איטית, אני בהחלט בעד הרחבת סמכויות הנשיא. בין כך סמכויות הנשיא אינן אבסולוטיות. הנשיא יכול להשתמש בסמכות זאת רק אם מי שהוטל עליו להרכיב ממשלה לא הצליח לעשות זאת במסך חודס. אולי נוטב לכתוב במקום חודס - חודטיים. הייתי מבסח זאת כך: "נשיא הטדינה רטאי על דעת עצמו - - . תקופה של חודס ימים היא קצרה טדי; זאת ראינו אפילו טנטיונה של טדינה כה טסודרת כהולנד. בזאת לא הבעתי את דעת הממשלה, אשר עדין לא דנה בטאלה זאת.

- 1. **הנחלט:** לא לקבל את ההצעה לפסור סמכות לפזר את הכנסת לגורח גוסף מחוץ לכנסת.
- 2. לקבל את ההצעה להסאיר את הסמכות לפזר את הכנסת רק לכנסת עצמה. (על-ידי כך נטחק ס עיף 34).

ר.ל.

ועדת החוקה, חוק וסטטוט
15.6.53
חוקי היסוד: חוק הכנסת.

סעיף 55.

אני מציע רוב רגיל בטקס רוב של
שני סלישים.

י. ספירא:

הוחלט: לקבל את הצעת י. ספירא: בטקס שני-סלישים -
רוב רגיל.

לפי החלטה זו הנוטח יהיה: "הכנסת תתפזר
עם החליטה על כך.

א. ירינו:

אפשר לוותר על הסעיף הזה ולכתוב בסעיף
33: "תקופת כהונתה של הכנסת היא לארבע
שנים, אלא אם כן החליטה להתפזר לפני כן".

ט. בנין:

הצבעתי בעד זה שהכנסת תתפזר על פי החלטה
רוב רגיל, אבל לא הייתי רוצה שהכנסת תוכל
להתפזר על-ידי החלטה רגילה. החוק קובע כי הכנסת יושבת ארבע שנים.
אני מציע שבטקרה שהכנסת תחליט להתפזר, היא תעשה זאת על-ידי
חוק, מפני שזה מקט רציני מאוד.

י. ספירא:

אפשר לנסח זאת כך: "אלא אם תחוקק להתפזר
לפני כן".

ט. בנין:

אני מתנגד לזיקת חוק שיוחר בענין זה, קודם
כל מפני שזה סותר את הסכנה החוקית שלנו,
מפני שאפשר לסנות כל חוק על-ידי חוק. אנחנו רוצים לקבוע כי
התקופה הרגילה לכהונת הכנסת תהיה ארבע שנים, אלא שתוך התקופה
הרגילה של כהונתה היא יכולה להתפזר.

י. הררי:

אני מציע שפיזור הכנסת יהיה טאורע, בדומה
לבחירת נשיא המדינה. צריך יהיה להודיע על כך טראט, וצריך יהיה
לקיים ישיבה מיוחדת לשם כך. כלומר, צריך שלא תהיה זו אחת
הבעיות הסגרתיות העוסדות בפני הכנסת. הייתי מוסיף גם שאקט זה
ייעשה על-ידי שתי הצבעות נפרדות, ברחק של עשרה ימים בין הצבעה
ראשונה להצבעה שניה.

י. ספירא:

הצעתי את הצעתי כדי שפיזור הכנסת לא ייעשה
בחיפזון. הפרוצדורה הכרוכה בהצעת חוק נותנת
שהות. הכנסת יכולה להיטצא בטצב שיהיה רצון להתפזר טייד, והצעתו
של חבר הכנסת הררי טטה עליה ככלים. הצעת חבר הכנסת הררי אינה
סאפסרת זירוז הפרוצדורה. היא תביא, בטקרה שיהיה רצון לזרוז
הפרוצדורה, לדבר בלתי טכובד: להכנת חוק לתיקון החוק הזה, בטקרה
סירצו לעשות זאת. לכן מוטב שיהיה צורך בהצעת חוק בענין זה,
טאטר לקטור את הכנסת להפסקה של עשרה ימים.

ד. בר-הב-האי:

אם כך, הכנסת יכולה גם לחוקק חוק הטאריך
את תקופת כהונתה לשטונה שנים, כטם שהיא
יכולה לחוקק חוק הטקצר את תקופת כהונתה. סעיף זה בא על-טנת
לטנוע הפתעות כאלה.

ר.ל.

ועדת החוקה, חוק ומספט
15.6.53
חוקי היסוד: חוק הכנסת.

י. הררי:
החטט אמנם יטנו גם בלאו הכי, אבל אין צריך לכתוב בחוק דבר המהווה כוח-מטיכה אליו.

לעצם הדבר: חבר הכנסת ספירא הציע את הצעתו על-טנת לאפטר סיקול. כולנו יודעים כי בטקרה של חיפזון אפטר להציע הצעת חוק ולהעבירה באותו יום, לאחר ישיבה קצרה של ועדת הכנסת הטחליטה על ויתר על 24 הסעות. לכן באה הצעת, שהדבר ייעשה בהפסקה של עטרה ימים. ומה הבהלה? אם אמנם ירצו לעטות זאת, עטרה ימים לא יטנו ולא כלום. לעומת זאת טאפטרים עטרת הימים האלה מו"ם למציעת פיזור הכנסת.

י. ספירא:
אני טוכן להסכים להצעת חבר הכנסת הררי, בתנאי שלא תהייה שתי הצבעות. אני מסכים שתהייה הודעה טוקדטת על הרצון לפזר את הכנסת, וההצבעה על כך תיערך כעבור עטרה ימים. אני טתנגד לתקדים של שתי הצבעות. לאחר טמצביעים - הענין נגמר.

ח. כהן:
התכוונתי לשכנע את חבר הכנסת ספירא כי אין צורך לכתוב "אלא אם קבעו בחוק אחרת", כי זה נוסח הסותר את הטכנה התחיקתי שלנו. אבל אני טבין כי בינתיים ירדה הצעתו טן הפרק.

פ. חזן:
טי רטפי להציע התפזרות הכבסת?

ט. בנין:
כל חבר הכנסת.

י. ספירא:
חבר הכנסת הרוצה להציע התפזרות הכנסת, צריך להעמיד את הטאלה כהצעה לסדר-היום, ואם יעלו אותה לסדר-היום של הכנסת, יהייה צורך לקיים לסט כך ישיבה טיוחדת של הכנסת.

פ. רוזן:
על-ידי סדר זה תהייה שתי הצבעות.

י. ספירא:
צריך להיות ברור שהעטדת הטאלו לסדר-היום פירוטו נכונות לדון בה.

הנחלט:
חבר כנסת הרוצה להציע התפזרות הכנסת יעשה זאת בצורת הצעה לסדר-היום. אם תועטד הצעתו על סדר-היום, תקבע לכך הנטיאות ישיבה טיוחדת של הכנסת, וכעבור לא פחות ט-7-8 ימים תתקיים הצבעה טגיה, שהייה תקבע אם הכנסת תתפזר או לאו.

היו"ר ט. אונג:
בישיבה הקודטת החלטנו לדחרת את הדיון בטעיף 31. האט אנחנו יכולים לדון בו היום?

י. ספירא:
הייתי מציע להטסיך בדיון על טעיפי החוק, ולחזור לסעיף זה בטוף.

סעיף 36.

י. ספירא:
סעיף זה בא להבציה הוראות-טעה טטקוטן טקנון, ואין זה רצוי. הרטות הניטבת למטטלה לקחת בחזרה הצעת חוק ודאי טטייכת לתקנון, כיון שהכנסת חופטית לבטל את הקריאה הראטונה, הטגיה והטליטית, ולקבל חוק בקריאה אחת בלבד. קבענו סדר כזה לנחוח עבודתנו, ולולא קבענו אותו, לא הייתה אפטרות למטטלה לקחת בחזרה הצעת חוק שהניחה על טולחן הכנסת. לכן, אל נקבע את הדבר הזה בחוק. אני מציע, איפוא, לטחוק את סעיף-קטן (ב).

ר.ל.

ט. בגין:

אני מציע גם בסעיף-קטן (א) וגם בסעיף-קטן (ב), אם יישאר, להחליף את הטלה "כנסת" בטלה "בית המחוקקים", המונח המקביל ל"כנסת" בחוק המעבר. הסכסכו כי אין לדבר על כנסת ראשונה, כנסת שניה וכד', אלא שיש כנסת. דו-סני שאין לדבר גם על כנסת יוצאת וכנסת חדשה. לעומת זאת, אפשר לדבר על בית-הנבחרים היוצא ובית-הנבחרים הנכנס, ולאמר שבית-הנבחרים היוצא ימשיך לכהן עד לכינוסו של בית-הנבחרים הנכנס. הכנסת מורכבת מנבחרים שונים.

אני סובר כי יש לקבל את הצעתו של חבר הכנסת ספירא. סעיף-קטן (ב) מיותר כגון לחלוטין. במידה שבבית-המחוקקים פסו ימים לא הוטלה עבודה מסויימת, ובית-המחוקקים שיבוא בסקוטו ירצה להמשיך בה, לא יהיה זקוק להוראה על כך בחוק.

ז. ורהפטיג:

אני מציע תיקון לטו-ני: "הכנסת היוצאת" ו"הכנסת הנכנסת".

אני סובר כי יש לקבל את הצעתו של חבר הכנסת בגין באשר ל"בית המחוקקים". יש לנו דוגמות רבות בחיינו של "מספר יוצא" ו"מספר נכנס", ומספר כוהנים היה טוסד קבוע בחיינו. גם בקונגרס האמריקני נהוג לאמר "קונגרס יוצא" ו"קונגרס נכנס", ואילו הטוסד הוא קבוע. לעומת זאת אם נכניס טוסג חדש, בית המחוקקים, נצטרך להגדרות, ויהיה ברור לכל כי אם מסתמטים בשני טונחיים, ודאי שיסנו הבדל ביניהם, ואין זה נכון.

אני נוסה לקבל את הצעתו של חבר הכנסת ספירא לפחוק את סעיף-קטן (ב). אני רוצה שיהיה כתוב כי הכנסת הנכנסת צריכה לספל בכל ענין טחדט. אני טתנגד להצעה לפחוק את הסעיף על-טנת להעבירו לתקנון. אני נקבל טהכנסת הנכנסת יכולה להמשיך בדברים טהכנסת היוצאת התחילה בהם, גם אם הוטלטו ברובם על-ידי הכנסת היוצאת. הכנסת הנכנסת יכולה להיות מורכבת. אחרת, ואין היא דטאית להחליט ברוב להמשיך בטת טהתחילה הכנסת היוצאת. בחירות חדטות פירוטן נציגות חדטה של העם, והיא צריכה לספל בכל ענין טחדט. אני נוצה טהרוב בכנסת החדטה יוכל להחליט בניגוד לדעת הטיעוט בענין זה. הטיעוט רטאי לדרוט דיון טחדט בכנסת הנכנסת, רטאי לרצות לסכבע את הכנסת החדטה. להטתמט בחוטט טעובד על-ידי הכנסת היוצאת יכולה הכנסת הנכנסת מלאו בכי; לסם כך אין צורך בהוראה בחוק.

ד. בר-רב-האי:

אני חולק על העיקרון שבסעיף-קטן (א). אין זה נכון לקבוע כי הכנסת היוצאת תכהן עד לכינוסה של הכנסת החדטה. התאריך הסופי לקיומה של כל כנסת הוא יום הבחירות לכנסת החדטה. אם מקבלים את הקונצפציה טהכנסת היוצאת טפטיכה לכהן עד לכינוס הכנסת החדטה, יכול להיווצר טצב אבטורדי, טהכנסת היוצאת תתכנס יום לאחר הבחירות ותבטל את הבחירות, אם תוצאותיהן לא ייראו לה. לא יתכן טמיוה הבחירות עד לכינוס הכנסת החדטה, יהיו למעטה שני הרכבים של כנסת. אני טכין את החטט של האופוזיציה פן המדינה תישאר בלי כנסת. אבל המדינה יכולה להישאר בלי כנסת בטטן 14 יום. לדעתי, צבר זה בריא יותר טאטר הטצב הפרדונכטאלי של קיום כנסת אטר תקפה פג על-ידי הבחירות החדטות, אבל לפי החוק יש לה כל הטטכויות של כנסת עד לכינוסה של הכנסת החדטה.

אני מציע לכתוב בסקום זאת כי הכנסת היוצאת תמשיך לכהן עד יום לפני יום הבחירות לכנסת החדטה.

אשר לסעיף-קטן (ב), ישנו כלל קונסטטטוציוני האומר כי אין ירוטה טכנסת אחת לכנסת שניה. כל טה שכתבו בסעיף-קטן זה שייך ל"קוסון-טנס" של הכנסת החדטה, אבל אין לקבוע זאת בחוק.

ועדת החוקה, חוק ומשפט
15.6.53
חוקי היסוד: חוק הכנסת.

י. הררי:

בין שתי הסכנות: שטח הכנסת תכהן עד לכינוס הכנסת החדשה או שטח הסדינה תישאר בלי כנסת במשך תקופה מסויימת. נדמה לי שהדרך הטובה ביותר היא זו המוצעת כאן, בניגוד להצעתו של חבר-הכנסת בר-רב-האי. יכולים להיות מצבים שמדינה נמצאת במלחמה או בשעת-חירום, ובחוק לבחור נשיא. לא יתכן שתהיה איזו תקופה שהיא שהמדינה תישאר בלי כנסת. ישנה סכנה שתוך 14 יום אלה תעשה הכנסת הקודמת מהפכה ותחוקק חוק האוסר כי הבחירות היו בלתי חוקיות. אבל ההפשרות הזאת רחוקה מאוד מהמציאות. עפ"י רוב חברי הכנסת היוצאת יהיו גם חברי הכנסת הנכנסת, והכנסת גם תתחשב בדעת הציבור. לכן אני מציע להשאיר את סעיף-קטן (א) כפי שהוא,

אשר לסעיף-קטן (ב), זו היתה הצעתי כאשר נבחרה הכנסת השנייה, והיא נפלה אז. ישנם חוקים הנוגעים למדיניות הממשלה, וברור כי כנסת חדשה צריכה לדון בהם מחדש. אבל ישנם חוקים סכניים שאין בהם בעיות השנויות במחלוקת: חוקי תעבורה, חוקי סכס וכו'. יכול להיות מצב שבטעה שהכנסת מתפזרת מונח בכל אחת מן הוועדות חוק שעבדו עליו זמן רב וכמעט וסיימו אותו. ביטול העבודה הזאת הוא חבלה נוראה במדינה. אם אנחנו מטאירים את הדבר הזה לרשותה של הכנסת, וכל שכן - לרשות הממשלה שתיבחר על-ידי הכנסת ותקבל אמון הכנסת, אין חשש להשאיר את העיקרון הזה. הייתי מפרט זאת ואומר כי ההחלטה בענין זה צריכה להתקבל על כל חוק בנפרד.

אם דנים ברציפות הכנסת, הכרחי להכניס את סעיף-קטן (ב), או סעיף מעין זה, כי אחת הבעיות החשובות עם היבחר כנסת חדשה היא מאיזה מקום מתחילה הכנסת את עבודתה.

י. קליבנוב:

הסעיף אינו מנוסח כראוי. הרושם הנוצר הוא שהכנסת תתפזר מיד לאחר שהחליטה על כך. בדרך כי הדברים אינם מתקשרים עם מה שכתוב במקום אחר, שהיא תמשיך לכהן עד לכינוס של הכנסת החדשה.

עם כל רצוני לסמור שלא תהיה תקופה בה לא תהיה קיימת כנסת, נדמה לי שלמעשה הדבר הזה כמעט בלתי אפשרי. עד כמה שידוע לי, קיים בכל העולם נוהג שהפרלמנט מתפזר בערך עם קיום הבחירות, וישנה תמיד תקופת ביניים. בתקופת ביניים זו אפשר להעניק לממשלה זכויות מיוחדות, אפילו לחוקק, בתנאי שחקיקה זו תהיה טעונה אישור של הכנסת החדשה כאשר תתאסף. אבל אין זה מתקבל על הדעת שבאיזה זמן שהוא יהיו שני הרכבים של כנסת. הגבול האחרון לישיבתה של כנסת יוצאת הוא יום הבחירות, או יום לפני כן. עלינו לבטוח כי תקופת הביניים תהיה קצרה ככל האפשר.

אני מצטרף לדעת המציעים למחוק את סעיף-קטן (ב). יס לסמור על העיקרון שהפרוצדורה של חקיקה בכנסת החדשה צריכה להיות שלישית, החל מהקריאה הראשונה בכנסת. אין זה מונע מהכנסת החדשה להסתמס בעבודה שנעשתה בכנסת הקודמת בתור חומר.

א. ירין:

המלה "כנסת" משמעותה גם "הכנסת" בתור מונח שאין לו חלקים ומספרים. אבל אין זה מונע שאותו ביטוי יסמס גם לציון "הכנסת היוצאת" ו"הכנסת הנכנסת". החלפת הביטוי הזה בביטוי אחר אינה מוסיפה, ורק מעוררת ספיקות.

איינוי סותף לחסנות של אלה הטוללים קיום שני הרכבים של כנסת בעת ובעונה אחת לתקופה קצרה. אבל לא הייתי רוצה להביע דעה בענין זה.

אני חושב כי הנוספת של סעיף-קטן (ב) בנוגע לרשות הניתנת לממשלה לקחת בחזרה הצעת חוק שהוגשה לכנסת, היא מיותרת. היא גם לא היתה בהצעה הקודמת. אין זה סיין לכאן. אם הממשלה יכולה לקחת בחזרה הצעות חוק בדרך כלל, היא יכולה לעשות זאת גם במקרה זה.

ג.ל.

ועדת החוקה, חוק וספוט
15.6.53
חוקי היסוד: חוק הכנסת.

א. ירין: לא הייתי ספיע לטחוק לגברי את סעיף-קטן (ג).
 עצם הויכוח שהתנהל כאן מוכיח כי יטנו צורך
 בחוראה בענין זה. אני מסופק אם התקנון הוא הטקסט הסתמי לדרן
 בענין זה. אם תהיה לנו פרוצדורה קבועה של קריאה ראשונה, סניה
 וסליסית, איבני יודע אם אי-אפשר יהיה לערער על חוקיותו של חוק אשר
 נתקבל חלקו בכנסת אחת, וחלקו - בכנסת סניה. גם אילו רצינו לטנוע לגברי
 את השיטוס בדרך זו, טוטב היה לקבוע זאת בחוק. (י. קליבנוב: טה בנוגע
 לרברים טאינס חקיקה, ועדות חקירה וכדומה?) אני טסכים כי הטאלה
 הזאת טתעוררת רק לגבי חקיקה. ובאשר לחקיקה, הייתי אומר כי הכנסת
 רטאית להחליט על האפטרות הזאת.

הוחלט: לדחות את הטטך הויכוח בענין זה.

...יטיבה נבעלה בטעה 13.30